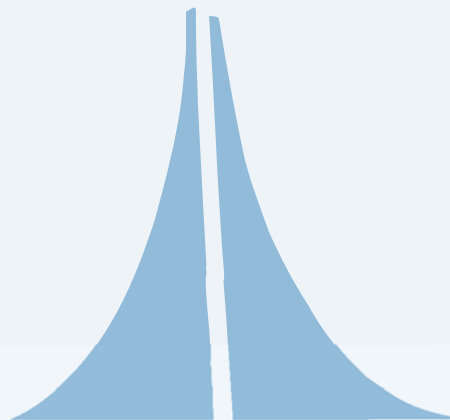

Slettebakken

menighetsblad

NR. 1/15 – ÅRGANG 56

med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

Velkommen til fastelavn

Vår nye MR-leder

Anders Teigen er valgt som ny leder av menighetsrådet i Slettebakken etter Inger Maren Tveit. Side 2-3

Vil skjerme søndagene

Biskop Halvor Nordhaug sier nei til forslaget om alle næringsdrivende kan holde søndagsåpent. Side 11

Gulbrandsen ut i lyset

Han var både mye lest og omstridt i samtiden. Er Trygve Gulbrandsen også en forfatter for 2015? Side 15-17

«Som barn i ditt hus»

Dette er en salmestrofe som har surret i hodet mitt en tid. Det er ofte slik med ord og toner som jeg hører; de berører og de blir med meg videre.

REFLEKSJON AV
JORUNN M. JOHNSEN

Denne salmestrofen traff meg kanskje fordi takknemligheten er stor over kirken vår som er åpnet igjen. Vi er tilbake i det som er vårt kirkerom, og vi gleder oss storlig over det. Ennå er det ting som må ordnes og fikses, og en god del utfordringer har vi i så måte fortsatt. Men det er noe med det å være hjemme igjen.

Hjemme, i ikke bare i et hvilket som helst hus, men i et hus fylt av bønner og lovsang, av takk og av klager, av gleder og sorger. Et bygg som gjennom mange år har vært fylt av mennesker i ulike aldre og livssituasjoner. Mennesker samlet til bønn og tilbedelse, for å hente styrke når livet har buttet imot.

Selvsagt kan vi be våre bønner hvor som helst; hjemme, på tur, i bilen og på bussen. Selvsagt kan vi synge våre sanger og salmer også, men likevel: Kirken er et sted der vi på

en særlig måte får komme frem for den hellige Gud og bli berørt på en spesiell måte. Det er et hus viet til dette.

Salmestrofen av Hans-Olav Mørk og Tore Aas (se salmeboken nr. 564) fortsetter slik:

Som barn i ditt hus, har vi hver og en et sted, der vi kan søke ditt ansikt, og du gir oss av din fred.

Det ligger mange løfter og mye håp i disse ordene. Her er et sted for hver og en av oss, unge og eldre, når vi er glade eller i sorg. Her er ingen betingelser om at vi skal være slik eller slik for å få lov til å komme. Det er et sted for alle som søker Guds vilje og hjelp.

Salmen har dette refrenget:
Du har lovet å være til stede, for å dele vår sorg og vår glede. Gi oss vilje og mot til å leve, Herre, som barn i ditt hus.

Det handler om løfter og om kraftkilder, det handler om felleskap der vi også deler med hverandre – sorger som blir mindre når vi deler dem og gleder som blir større. Vi får være barn i Guds hus. Det handler ikke om alder i vanlig forstand, men om en gave som er gitt oss. ●

BIKKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STØRETVIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Slettebakken menighetsblad utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti og sendes alle hjem i menigheten. Vi tar mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes slettebakken.menighet@bergen.kirken.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Frode Hjertnes, 928 31 919 - frode.hjertnes@hfk.no>

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 55 39 04 40 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se s 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 17. mars

Andres Teigen: Ny menighetsrådleder

Etter at Inger Maren Tveit forlot Bergen til fordel for Trondheim sist høst, er Anders Teigen nå valgt som ny leder av menighetsrådet i Slettebakken.

AV FRODE HJERTNES

Anders er 67 år, bor i Øvre Sædalen og driver sitt eget IT-firma. Hvem han er og hva han står for er vel kjent for de fleste som regelmessig setter sine ben i Slettebakken kirke. Ikke alle lesere av menighetsbladet gjør det, og vi har derfor trukket den nye lederen til side for en liten «introduksjons-samtale»:

- Du er ikke helt uten erfaring fra MR-arbeid såvidt jeg har forstått?

- Dette er min andre periode. I forrige periode satt jeg to år som varamedlem, mens jeg i denne var nestleder inntil Inger Maren flyttet til Trondheim. Det var derfor kanskje naturlig at jeg overtok ledervervet frem til valget av nytt menighetsråd til høsten. Det var imidlertid en større overgang fra nestledervervet til ledervervet enn jeg hadde forestilt meg.

- Det kan ikke stikkes under stolen at Inger Maren tok hånd

meste de tre årene vi satt sammen i Arbeidsutvalget (AU). Per Magnus Isaksen er ny nestleder og sammen med sokneprest Jorunn og administrasjonsleder Hilde utgjør vi det nye AU.

2014 var et spesielt år

- Oppussingen av kirken dominerte vel arbeidet til MR i fjor?

- Fjoråret var et veldig spesielt år for menigheten. Kirken var som kjent stengt det siste halvåret hvilket selvsagt påvirket aktiviteten – og økonomien. Det skal bli spennende å se det endelige regnskapet for fjoråret. Oppussingsarbeidet avdekket store skader i barnehagen sine lokaler. Skadene var så omfattende at fullstendig renovering måtte til.

- Resultatet er imidlertid blitt veldig bra og barnehagen er i ordinær drift igjen. Ikke minst skyldes det egeninnsatsen til foreldre og ansatte – uten den ville barnehagen kanskje ha vært stengt et helt år. Videre vedlikehold av underetasjen vil nok stå på dagsorden også i 2015. Lekkasje over tid er ødeleggende – for å si det forsiktig – og de samme skadene som ble funnet i barnehagen må vi forvente dukker opp også i ungdomsavdelingen. Midt oppe i alle disse praktiske og byggetekniske problemstillingene, må vi likevel ikke miste av syne hvorfor vi er her og hva som gjør oss til en menighet. Det å se den enkelte og bygge gode fellesskap er kjernen i menighetsarbeidet, men det skal helst skje uten at det drypper fra taket eller at bygningen smuldrer opp.

Høstens valg

- Og for øvrig er det kirkevalg til høsten – valg av nytt menighetsråd inkludert?

- Kirkevalget krever en del forberedelser. Menighetsrådet har foreslått Birger Huun som kandidat til bispedømmerrådet, og nominasjonsarbeidet til menighetsrådet starter nå. En klar tendens ved de to siste valgene har vært ønsket om å få valgt inn flere yngre medlemmer. Det tror jeg både eldre og yngre velgere vurderer

som positivt. For de unge som har blitt valgt inn, har det imidlertid vist seg vanskelig å delta fullt ut i arbeidet. Det er forståelig; fire år er nokså lang tid og familietørrelsen til en ung familie kan lett dobles i løpet av disse årene, med de oppgaver og forpliktelser det medfører. Dette er ikke sagt for å holde unge kandidater borte fra valglistene, men det er viktig at hver og én tenker grundig gjennom sin situasjon før de eventuelt sier ja til en nominasjon.

- Medlemmene av menighetsrådet må i tillegg til møtedeltagelse også kunne stille opp på en rekke ulike gjøremål, og det er viktig at de som velges inn har kapasitet til dette. Det menighetsrådet som velges til høsten skal sitte i fire år og kan derfor tenke langsiktig på en helt annen måte enn det vi skal gjøre i de få månedene som gjenstår før valget.

Ny liturgi ...

- Og ellers i 2015?

- Først nå er det årsrapport og årsregnskap for 2014. Dette skal helst være klart i god tid før årsmøtet søndag 19. april. Den nye liturgien skal evalueres, og det blir spennende. Personlig synes jeg hele «ny liturgi»-prosjektet er en merkelig greie, men jeg lever godt med slik det er i Slettebakken nå. Den negative siden opplever jeg bare ved besøk i andre kirker. Da sliter jeg ofte med å følge med siden liturgien i større eller mindre grad avviker fra den jeg er vant med. Ellers gjøres det mye godt arbeid i menigheten. Ungdomsarbeidet slutter aldri å imponere. Senest i dag (søn. 18. jan., red. anm.) kunne vi delta på en AUFÅ (Av de Unge For Alle)-gudstjeneste med meget høy kvalitet over hele linjen; kor, orkester, opplesninger og ikke minst prekenen. Onsdag 7. januar deltok jeg på julefesten for voksne sammen med minst seksti andre. Det virket som om alle hadde en fin stund med sang, juletreang og god mat. Det er pensjonister som står for det aller meste av forberedelser og gjennomføring. Det gir meg stor glede å få delta og gjøre tjenester for denne menigheten! ●

I GUDS
HÅND

Trosopplæring i Slettebakken
HVA SKJER FREMMER?

BABYSANG:

Babysangen startet opp igjen i januar. Vi samles tirsdager kl. 10.30 – og det er åpent for flere nye babyer og foreldre. Aldersgruppen er fra 0 til ca. 9 mnd. Sammen synger vi kjente og kjære barnesanger – og lærer mange nye. Dessuten er det stor sjanse for å få nye venner både for store og små! Vi avslutter med felles lunsj. Ta med matpakke, vi har kaffe, te og frukt. Velkommen! Deltakeravgift kr. 300.

VI ERTÅRNAGENTER

Alle 3.-klassinger må holde av helgen 14. - 15. februar. Da er det deres tur til å bli tårnagenter. Vi møtes i kirken lørdag kl. 11.00 for å løse agentoppdrag, leke, spise, utforske kirken og ha det gøy! Søndagen er hele familien invitert til kirken for å oppleve litt av det vi har gjort sammen. Hold av helgen!

HER ER VI - JUNIOR-KONFIRMANTER:

Alle 5.-klassinger har mulighet til å bli junior-konfirmanter! Vi møtes i kirken 5 onsdager (første gang 11/2) rett etter skoletid, eller på Sæ-

Juniorkonfirmanter lærer om dåp

dalen skole torsdager (første gang 19/2). Sammen skal vi utforske bibelen på ulike kreative måter. Det hele ender med familiemesse 22. mars.

Når det nærmer seg, kan du lese mer om samlingene på nettsidene våre: www.slettebakken-kirke.no

De ulike aldersgruppene vil også få egne innbydelser i posten.

Har du spørsmål om trosopplæringen?
Kontakt menighetspedagog Kristin:
977 18 438/ kristin.traetteberg@bergen.kirken.no ●

Når livet kommer nært ...

Dette var overskriften da en flott gjeng med ungdomsledere fra menigheten vår var samlet til seminar i kirken 17. – 18. januar.

Hvordan klarer vi som kristent ungdomsarbeid å se den enkelte og møte mennesker der de er? Hvordan kan vi være tilstede for hverandre når livet blir vanskelig? Dette var noen av spørsmålene som dukket opp denne helgen.

Med oss hadde vi blant andre en gjest som hadde god greie på temaet; biskop Ole D. Hagesæther. Hans engasjerende foredrag var virkelig inspirerende både for ferske og «avdankende» ungdomsledere. Praten gikk der-

for livlig i diskusjonsgruppene etterpå. Tradisjonen tro inneholdt helgen også morsom underholdning, god mat, en diger snopeskål og allsang.

Søndagen deltok vi med sang på gudstjenesten som lederkurset hadde forberedt. Disse årlige lederseminarene har fått tittelen «EID» – en forkortelse for Engasjert, Inspirert og Dedikert – noe i hvert fall undertegnede følte seg etter helgen sammen med våre ungdomsledere. ●

KARNEVALS- GUDSTJENESTE!

Søndag 15. februar kl. 11.00 blir det karnevalsgudstjeneste for store og små. Finn frem klovnenesen, sjørøverdrakten, den rare hatten, eller kom rett og slett som du er! Uansett blir det farger og liv, sang og musikk, voksne og barn, boller og saft. ●

Kort og godt: Fest i kirken!

BARNAS SIDE

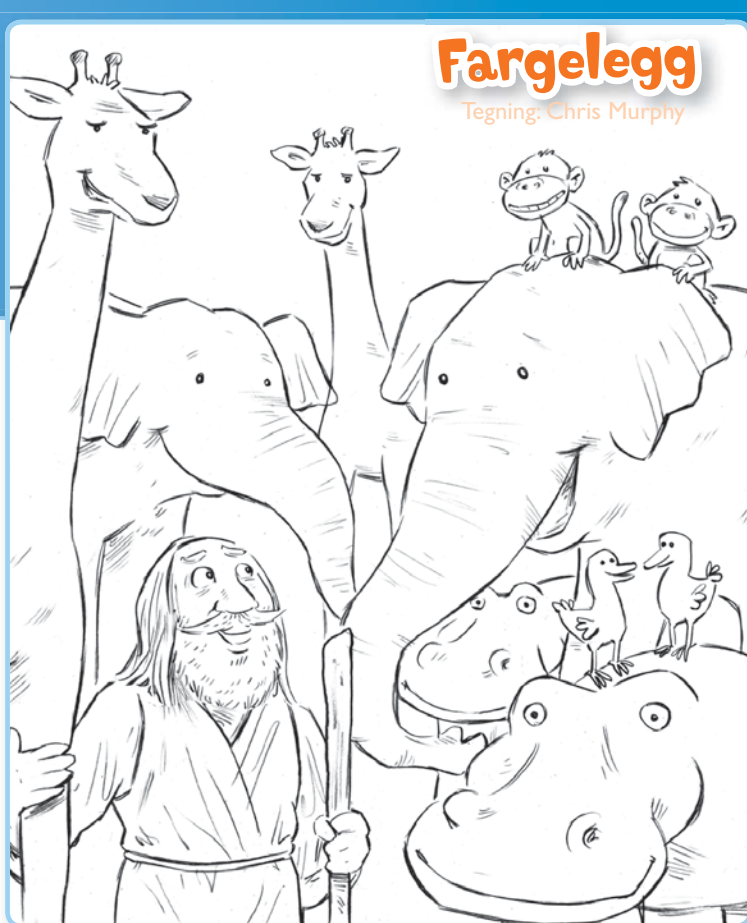
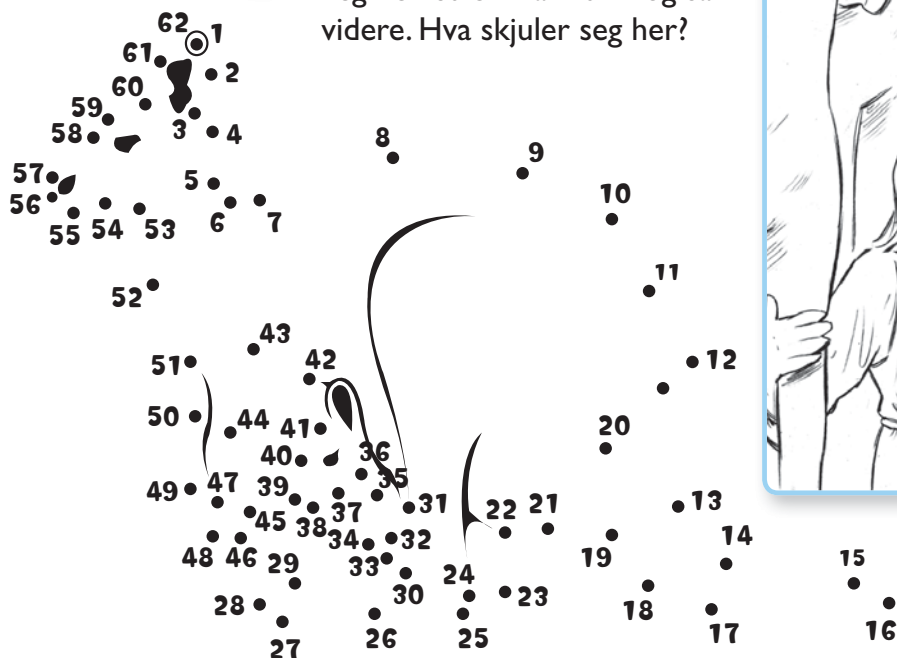

Fargelegg

Tegning: Chris Murphy

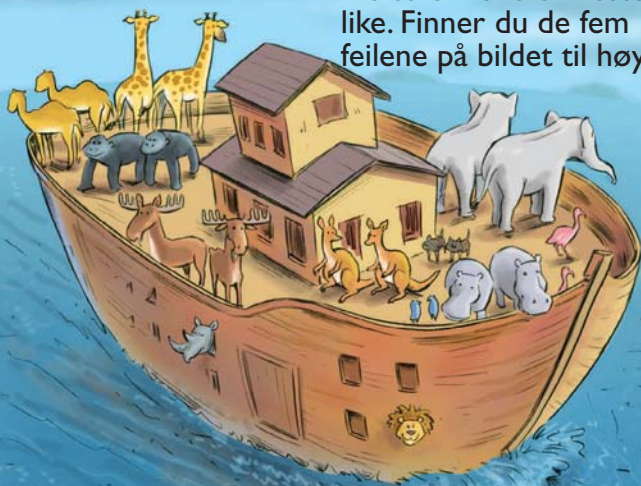
Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg her?

Finn fem feil

De to bildene er nesten like. Finner du de fem feilene på bildet til høyre?

nettSPRELL.no

- Musikkvideoer
- Tegnefilmer
- BARNAS-konkurranser

Søndagsskolens nettside for barn!

BARNAS

14 blader + DVD + CD
= kun 359,-

(privatabonnement hjem i posten)

Gruppeabonnement
kun 179,- pr barn

Bestill på
barnas@sondagsskole.no
eller på telefon 22 08 71 00

TÅRAGENTENE

tarnagentene.no
Tårnagentenes eget nettsted!

Glimt fra en annen tid

Da vi gravde etter ondemannen

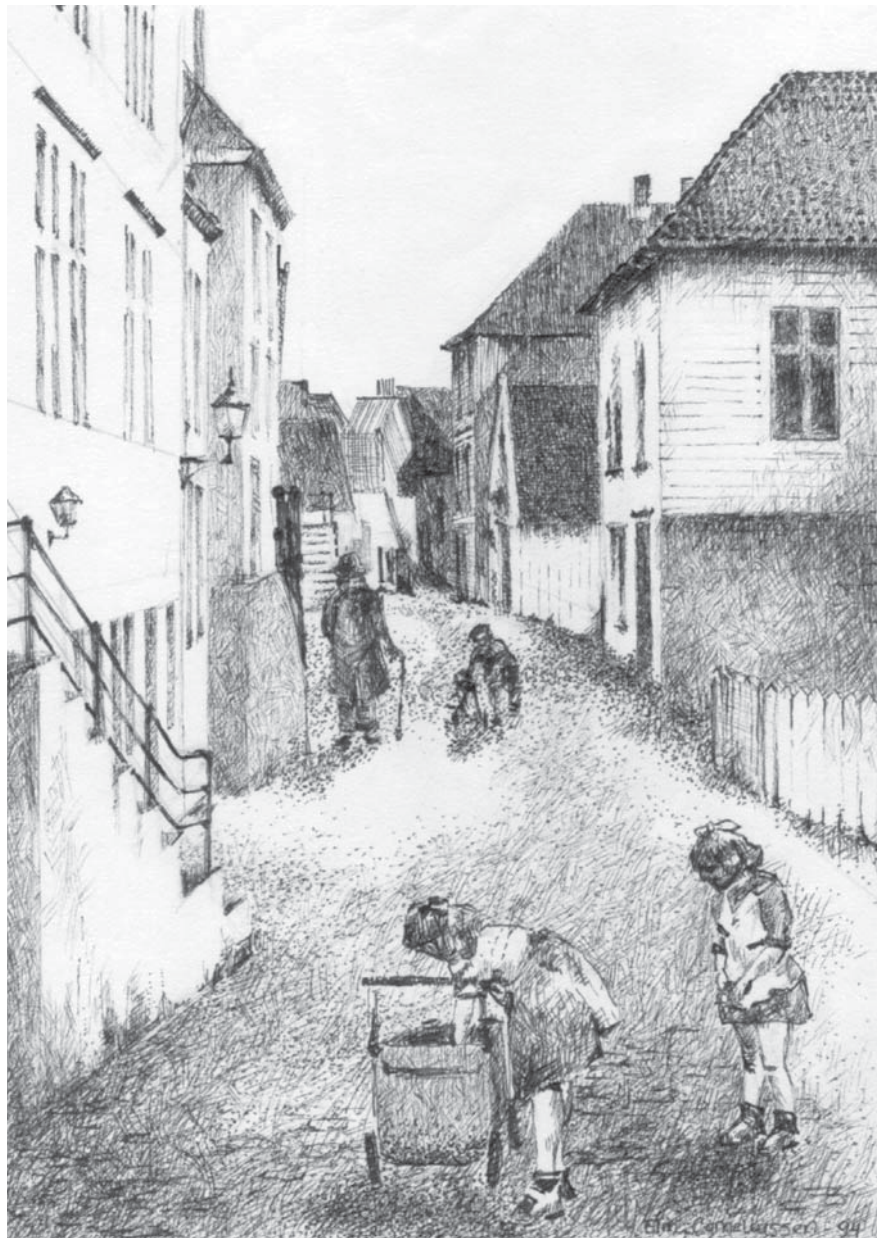
Det var like etter krigen. Vi kan vel ha vært 5-6 år gamle. Vår tro var enkel og konkret, og uten tvil. Vi kjente Gud og Jesus, og visste om englene.

AV KNUT CORNELIUSSEN.

Samtidig som Gud var en slags bestefar oppe i himmelen, visste vi at han var alle steder og at han kunne alt. Han hadde flytte de største steinene vi kunne tenke oss, og han kunne gjøre alt det vi ikke kunne gjøre. Han var til og med sterkere enn far.

Jesus var kanskje enda enklere å se for oss, vi hadde sett mange bilder av Jesus og visste godt hvordan han så ut. Han hadde langt mørkt hår og snille øyne. Han holdt som oftest et lite lam i armene sine, mens de andre lammene og sauene sto rundt ham og så på. Ellers holdt han hendene sammen og så opp mot himmelen. Jesus var bare snill, ham behøvde vi ikke være redde for på noen måte. Det er mulig at det var vår trygge tro på Jesus, som reduserte vår frykt for en Gud som så alt. Slett ingen dum teologi den dag i dag.

Vi lærte mye om Jesus på søndagsskolen og i skolen. Og akkurat som vi ser i dag, var Jesus-barnet i krybben et populært bilde. Vi hørte om Betlehemsmarkene med grønt fint gress hvor gjeterne satt og passet sauene sine. Det het forresten ikke sauer i bibelhistorien, det het får. Jeg så for meg et fint stille vann, like ved vannet var et lite bål hvor gjeterne satt, og sauene

EN ANNEN TID: Lykkelig og bilfri barndom i Ytre Markevei.

TEGNING AV ELIN CORNELIUSSEN

gresset fredelig på den grønne marken. Over det hele skinte en stor klar stjerne.

En av mine store skuffelser var da jeg kom til Betlehem og så hvordan markene så ut. Her var ikke mye gress, men desto flere steiner.

Englene var damer med hvite vinger. De fløy ved siden av oss og passet på at vi ikke falt utfor stup eller i vannet. En gang i fremtiden skulle vi også bli engler, hvis vi bare var snille nok. Men det var en vi ikke likte, nemlig ondemannen. Han bodde langt nede i jorden og passet et slags brennende hav. Han var skikkelig slem, og vi måtte alltid passe på at vi ikke hadde noen slags kontakt med ondemannen. Ondemannen hadde horn og hale, så vi trodde vi ville kjenne ham igjen, skulle vi treffe ham.

En gang, vi kan vel ha vært 5-6 år gamle, fant vi ut at vi ville se ondemannen. Like ved siden av huset vårt var en tomt etter et ødelagt hus. Her var det Fritzen og Brorisen og jeg begynte å grave for å komme ned til ondemannen. Vi bevæpnet oss med små spader og spann og startet med gravingen. Av og til kjente vi på jorden for å finne ut om det ble varmere. Kanskje var det litt varmere lenger nede, eller kanskje det bare var vi som trodde det ble varmere, men vi merket at temperaturen steg. Vi visste nemlig at vi skulle til et sted med høy temperatur.

Men det viste seg at det ikke var så lett å komme dypt nok. I alle fall så ikke vi noen ondemann, uansett hvor dypt vi gravde, og vi var sikkert nede i over en halv meters dybde. Kanskje like bra at vi ikke fant ham, vi hadde nok blitt litt overrasket. ●

Møt Karl Johan Kirkebø:

Én ildsjel - blant mange

En av de som virkelig har vært med på å bygge og forme Bønes menighet, er Karl Johan Kirkebø – men han er ikke alene.

Menighetsbladet vil presentere og gjøre litt stas på noen av de mange flotte frivillige medarbeiderne i menighetene. Tidligere har vi møtt ildsjeler i menighetene Fana, Skjold, Storetveit og Slettebakken; denne gangen er stafettpinnen i Bønes. Deretter går den videre til Søreide og Birkeland.

BLOMSTER TIL KIRKEARKITEKTEN: I desember 2009 stod trinn 2 av kirken på Bønes ferdig. Karl Johan var sterkt delaktig i å realisere dette, og overrekker her blomster til arkitekt Helge Hjertholm på åpningsdagen.

TEKST OG FOTO: STEIN RUNE RISA

Under visitasforedraget i Bønes menighet i 2012 trakk biskop Halvor Nordhaug frem noe av det som alltid har kjennetegnet menigheten på Bønes: «Jeg vil starte med å minne om hvem dere er, minne om «den første kjærlighet». For Bønes har en imponerende historie. Dere er den kirken som ble bygget på dugnad. Og det vil jeg dere skal fortsette å være. Mange av dere var med å bygge kirkebygget for 15 år siden, men alle er med å bygge kirken, bygge menigheten.»

De første årene

En av de som virkelig har vært med på å bygge og forme Bønes menighet, er Karl Johan Kirkebø – men han er ikke alene. Bønes menighet har rundt 200 frivillige, og menighet og kirke har i stor grad blitt bygget av frivillige. Det er mange ildsjeler som har vært med på reisen, og historien om Karl Johan sin tid i menigheten, kan også fortelle historien om hvordan menigheten og kirken har blitt formet av disse ildsjelene.

Karl Johan Kirkebø er 64 år, bor i Stokkedalen på Bønes, er gift, har fire voksne barn og tre barnebarn. Han er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole (NHH), og har jobbet med salg, salgsledelse og ledelse i nesten 40 år. Til daglig har han virke som salgsdirektør i Onsoft Computer Systems, hvor han reiser verden rundt med programvareløsninger for offshore og shipping-virksomhet.

Vokste opp på bedehuset

Som mange andre, så har Karl Johan hatt en oppvekst på bedehuset. Han kommer fra Langevåg i Sula kommune på Sunnmøre, der var han aktiv i bedehuset som var tilsluttet Indremisjonen. Han reiste mye på leir om sommeren – først som deltager, men siden som leder. I studietiden i Bergen var han med i Club 3, som var Ungdomsforbundets studentarbeid. Så bakgrunnen hans kan en si er fra de store organisasjonene.

Karl Johan flyttet til Stokkedalen i 1982, og kom raskt med i menighetsarbeidet.

– Menighetsarbeidet var godt i gang da vi flyttet hit. Det var gudstjenester på Bønes skole, og søndagsskole i huset Kirkeringen eide i Sælenveien, forteller han.

– Der var det også barnehage. Jeg var først med i et frivillig menighetsråd som primært organiserte gudstjenester på Bønes skole, og

etterhvert ble jeg med i styret for «stiftelsen Bønes Interimkirke».

Hvor skal vi være?

Utfordringene i starten var i stor grad knyttet til mangel på lokaler. Derav også et økende ønske om å få på plass et bygg. Karl Johan forteller at dette ble starten på en satsing, nesten over evne, der hele Bønes mobiliserte til dugnad for å reise kirken. Det ble satt i gang innsamling blant Bønes-beboerne, og lagt ned mye hardt arbeid. Belønningen ble Bønes kirke, som stod ferdig i 1997.

– Leder av det arbeidet var Helge Kolstad og Liv Skants, de skal nok ha den aller største æren for at ting skjedde så raskt som det gjorde, sier han.

– Fokuset på at dette skulle være et bygg for bydelen, med lav terskel og stor inkludering, ble skapt da, og har fulgt oss siden. Arbeidet med kirkebygget frigjorde uante ressurser, og vi opplevde stadig tilbud om hjelp fra folk som ikke hørte til «kjernen». Det var en god opplevelse.

Stort engasjement

Karl Johan forteller videre at gleden da som nå var knyttet til fellesskapet. Livslange vennskap ble skapt i denne prosessen. Etter som bydelen vokste, kom det flere til og organiseringen endret seg. Der noen få ildsjeler tidligere hadde dradd lasset, ble det nå flere som delte på det. Det var mange som var med i denne prosessen. Når han ser på gamle bilder, er det mange av de samme som fortsatt er med.

«Den kirkelige» CVen til Karl Johan er imponerende: Medlem av frivillig menighetsråd på 80-tallet, med i styret i «Stiftelsen Bønes Interimkirke» på 80-90-tallet,

medlem i Bønes menighetsråd 2001-2011, der han også var leder 2002-2009, kirkevert i mange år, sjåfør for kirkeskyss, med i prosjektet «Fanablad» for å etablere felles menighetsblad for prostiet, redaktør i Bønesbladet i ti år og fortsatt med i redaksjonen, med i Bergen kirkelige fellesråd (BKF), fire

– En av fanesakene mine har vært å bidra til at Bønes skal være en åpen folkekirke preget av at folk skal være velkomne uansett. KARL JOHAN KIRKEBØ

år som varamedlem i Bjørgvin bispedømmeråd og utallige andre små og store oppgaver i Bønes menighet.

Trakk i de rette trådene

Selv om han har lagt ned en enorm innsats i mange deler av kirkelivet, trekker han spesielt frem da de klarte å få politikerne med på byggetrinn 2, det som i dag er kirkestuen og barne- og ungdomsavdelingen.

– Med god hjelp fra mange klarte vi å trekke i de rette trådene, og kunne innvie en «helt ferdig» kirke i desember 2009, husker han. Og nettopp gjennomføringskraften er det mange som trekker frem når de forteller om Karl Johan. Når man får nei, betyr det bare at det må jobbes litt ekstra for å få det til. Penger skal heller ikke være en begrensende faktor – en får til det en vil få til.

Tro, tvil og meninger

De som leser Refleksjons-spalten i Bønesbladet, vet at Karl Johan tør å være åpen om sin egen tro og tvil. Han er heller ikke redd

SNURRER LYKKEHJULET: Karl Johan er opptatt av at Bønes kirke skal være en storstue for alle på Bønes. På Bønesdagen stiller han ofte opp og snurrer lykkehjulet.

– Med dagens modell blir det økt press på konformitet. Bønes menighet har vært preget av åpenhet, toleranse og respekt. Det håper jeg både Bønes spesielt, og Den norske kirken generelt, vil fortsette å være. Jeg synes det er en del tegn som peker i retning av at man skal mene det samme, og at det fokuseres mer på forskjeller som en negativ ting. Jeg tror ikke bare at det er plass til forskjeller, men at det også er en styrke for menighet og kirke med mangfold – også i meninger. Jeg er også redd for et økt byråkrati med et Kirkeråd som ikke er i takt med den viktigste enheten i kirken; sognet.

for å uttrykke sine meninger. I Bønesbladet har han blant annet skrevet om tema som homofili, Israel-saken og tanker om sitt Guds-bilde. En av sakene han synes er viktig, er at kirken skal være inkluderende. Som mangeårig leder av Bønes menighetsråd, har dette også gjennomsyret menigheten.

– En av fanesakene mine har vært å bidra til at Bønes skal være en åpen folkekirke preget av at folk skal være velkomne uansett, sier han.

– Visjonen «åpen, synlig og tilstede» liker jeg godt, og jeg har også forsøkt å få til at denne åpenheten skal være preget av respekt for forskjeller slik at vi slipper unødige diskusjoner.

Han trekker også frem viktigheten av å inkludere de frivillige på en god måte.

– Vi må støtte de frivillige i menigheten, slik at de kan få best mulige forhold til å yte på de områdene der de har lyst til å bidra. Vi har også forsøkt å si at de frivillige skal få gjøre det de har lyst til – og ikke bli misbrukt. Gir de oss en lillefinger sier vi takk – og prøver unngå å ta hele hånden. På den måten kan den enkelte bidra på det nivået de ønsker, og vi kan få med flere.

Gudstjeneste og liturgi

I tillegg til det praktiske aspektet ved kirkelivet, er han også veldig opptatt av det åndelige, og engasjerer seg når tema rundt gudstjeneste og liturgi skal diskuteres. Et av de sterkeste minnene relatert til dette, er knyttet til visitasen på 80-tallet som biskop Per Lønning hadde i Bønes.

– Vi hadde fortsatt gudstjenestene på skolen, og bare familiegudstjenester. Men vi ønsket også nattverd, og hadde fått spesiell godkjennelse for dette – dette var ikke vanlig da, forteller han.

Etter visitasen sendte Lønning skriv til

alle menighetene i bispedømmet om at han hadde hatt en fin opplevelse med nattverd på familiegudstjeneste, og at brukt rett ville han anbefale dette.

– Vi var indirekte med på å endre en praksis på dette området.

Utviklingstrekk og utfordringer

Karl Johan mener også at det er aspekter rundt gudstjenesten som kan bli bedre.

– Fortsatt er vel menigheten bedre på det som skjer i uken enn det som skjer på søndag. Gudstjenestereformen synes jeg har vært feil, men heldigvis har implementeringen på Bønes vært forsiktig, og jeg kan fortsatt kjenne meg igjen i liturgien. Dåpsliturgien bør justeres; den er, etter mitt syn, teologisk tvilsom med utsagnet om at du blir et Guds Barn i dåpen. Jeg mener alle er Guds barn også før dåpen.

Det langvarige engasjementet i kirke og menighet har gjort at Karl Johan ser noen utviklingstrekk både lokalt og sentralt.

– Bønes menighet er fortsatt åpen, synlig og tilstede, men noe av «gründerånden» fra byggeperioden er nok borte. Dette er en naturlig utvikling når staben etterhvert har kommet på plass, og i større grad tatt over oppgavene de frivillige tidligere utførte. Samtidig har vi klart å holde på en stor skare av frivillige.

Økt press på konformitet

Han mener at økonomi blir viktig fremover, og spesielt spørsmålet rundt hva som skjer med offentlig finansiering. Han sier det må fokuseres på hvordan en kan motivere menighetens medlemmer og frivillige til å bidra. Også en av visjonene som har fulgt Bønes menighet opp igjennom tidene, «åpen, synlig og til stede», synes han blir utfordret.

Klar for nye oppgaver

Karl Johan er i ferd med å pensjonere seg fra jobben som salgsdirektør, men har ikke tenkt å ligge på latsiden – verken på det personlige eller politiske plan.

– Jeg tenker at min rolle i Bønes menighet skal være litt i bakgrunnen framover. Jeg deltar som kirkevert, sjåfør på kirkeskys, i Bønesbladet, og ellers der det kan være behov. Neste generasjon har nå tatt over stafettpinnen, og det er fint å se at dette fungerer så godt.

En fanesakene til Karl Johan er utviklingen av folkekirken fristilt fra staten. Han er opptatt av at den skal bli en folkekirke med lave terskler og stor åpenhet. En annen fanesak er det som han nevner rundt konformitet, og at det må være plass til forskjeller i kirken. Relatert til dette er også ønsket om mindre byråkrati i kirken, og et Kirkeråd som må gå mer i takt med sognene.

– Jeg føler stort engasjement rundt disse sakene, og har derfor sagt meg interessert i å stille til valg til bispedømmeråd og dermed også Kirkemøtet.

Ivrig Brann-supporter

I tillegg til å engasjere seg i «kirkepolitikk», gleder Karl Johan seg til å få god tid med barnebarn og familie, etter en jobb med mye reising og mange timer. Han er glad i fjell og natur, og prøver å komme seg på tur så mye som mulig. Han har også satt seg som mål å få trent nok til å sykle Bergen-Voss.

En annen ting som er sikkert; hvis du ikke hører meningene til Karl Johan i et kirkelig forum, så er det bare å ta en tur på Brann Stadion og høre han der. Karl Johan er ivrig Brann-supporter, og sier at han «går på Stadion og skriker så ofte jeg kan». ●

Menighetene i Fana prosti inviterer til

SORGSEMINAR

Lørdag 21. mars 2015 kl 10.30-14.00
Skjold kirke (peisestua), Skjoldlia 55

Menighetene i Fana prosti inviterer etterlatte til et seminar om sorg. Det har vært holdt slike seminar tidligere med gode erfaringer. Vi vil derfor igjen gi dette tilbudet.

Sorg berører oss på mange måter, og du er velkommen, enten det er kort eller lengre tid siden dødsfallet.

Program:

- Hva er sorg og hva gjør den med oss?
v/sokneprest i Storetveit, Bjarte Holme
- Lunsj
- Samtale/spørsmål
- Orientering om tilbud til etterlatte
(sorggrupper, sjelesorgsamtaler)

Påmelding eller spørsmål:

Diakon Kjerstin-Marie Vereide
- Tlf.: 55 59 71 15
- kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no
Diakon Reidun Laastad Dyvik
- Tlf.: 55 30 81 17
- reidun.laastad.dyvik@bergen.kirken.no
Diakon Linda Bårdsen
- Tlf.: 55 36 22 85 / 483 02 448
- linda.bardsen@bergen.kirken.no

Velkommen - også om du ikke har fått meldt deg på

Min sorg

Min sorg er en svart fugl
fredløst på flukt
under vinterlig øde himler.
Men stundom -
når fuglen stiger høgt nok -
skinner vingene gyllent
i skjær av en sol
som er under horisonten.

HANS BØRLI

Bildet til Kvinnebønnedagen 2015
er laget av Chantal E.Y. Bethel.

Internasjonal bønnedag i bedehuset på Nesttun

Første fredag i mars hvert år samles kvinner over hele verden i felles bønn.

AV TORA HAARR SKEIE, KONTAKTPERSON
NESTTUN/FANA, FORSAMLINGSARBEIDER,
NESTTUN INDREMISJON

Kvinnenes internasjonale bønnedag startet i USA i 1887, da kvinner fra ulike kirkesamfunn samlet seg om en felles bønnedag. I dag har bønnedagen (World Day of Prayer) komiteer i mer enn 170 land og regioner. I Norge startet slike samlinger i slutten av 1920-årene, og i Fana har vi hatt samlinger på Nesttun Bedehus i flere tiår. Årets samling holdes fredag 6. mars kl. 12 i Peisestuen (2. etasje) på Nesttun Bedehus (Øvsttunveien 58).

Årets program er satt sammen av kvinner på Bahamas. Emnet er: «Jesus sa til dem: 'Forstår dere hva jeg har gjort for dere?'». Kollekten går til Bibelselskapets bibelmisjonsarbeid.

Bibelselskapet prøver, i samarbeid med sine internasjonale kontakter, å finne kvinnerelaterte prosjekter i de

landene bønnedags-programmene kommer fra.

Årets prosjekt er «Hjelp til ofre for vold i hjemmet» på Bahamas, samt fortsatt støtte til Ester-prosjektet i Kamerun. I tillegg dekkes utgiftene til administrasjon, trykking og utsendelse av bønnedagsmateriellet. Bibelselskapet har arbeidet med distribusjonen av programmene, samt regnskapet for den norske komiteen for bønnedagen.

Det er flott og inspirerende å møtes på tvers av menighetsgrenser! Kanskje er det mange flere som ønsker å delta, men som ikke har vært klar over samlingene. Denne gangen deltar Torgunn Strand med andakt. Vi synger også sammen, og bruker tid i bønn. Hjertelig velkommen!

Mer informasjon:

www.norgeskristnerad.no

og www.worlddayofprayer.net ●

Nei til søndagsopne butikkar!

Regjeringa med kulturminister Widvey i spissen vil ha søndagsopne butikkar. På vg.no. argumenterer ho slik for dette: «Vi har alle behov for hviledager, men det er ikke slik at vi trenger å hvile på den samme dagen alle sammen. Hvorfor skal det offentlige bestemme når vi skal hvile oss?»

AV HALVOR NORDHAUG, BISKOP I BJØRGVIN

Widvey høyrest her ut som eit ekko av Margaret Thatcher og hennar berømte ord: «There is no such thing as society». Vår kulturminister vil at kviledagen ikkje lenger skal vere ei fellessak, men eit individuelt prosjekt. Her ser vi korleis partiet Høgre er blitt stadig meir liberalistisk og mindre konservativt. Konservativ politikk vil vidareføre viktige tradisjonar og ordningar som synleggjer fellesskapet sine varige verdiar og røter. Liberalismen er derimot primært grunnlagt på å ta vare på friheten til enkeltmennesket, og på å bygge ned alle ordningar som hindrar individet sin frie vandel og ikkje minst handel.

Det forundrar at ein kulturminister har eit så lågt medvit om søndagens plass i kulturen vår. Søndagen er på kristen mark både «heilagdag» og «kviledag», reservert til gudsdyrking og rekreasjon. Den felles kviledagen er noko av det som gjer ei samling individ til eit samfunn der ein har funne saman på eit grunnlag prega av skikkar, verdiar og tradisjonar. Eit samfunn er mykje meir enn ei tilfeldig samling individ med felles valuta og lovverk.

På tvers av alt som elles skil oss bør det vere mogeleg å sjå verdien av ein annleis vekedag der samfunnet ikkje berre opnar for, men også inviterer til kvile og ettertanke og ei form for livskvalitet som kan vere vanskeleg å finne når både ein sjølv og andre går for full maskin. Kvaliteten på ein

slik kviledag er avhengig av dens kollektive karakter, noko som hos oss er historisk og kulturelt forankra i tanken om søndagen som heilagdag. Det blir ein annleis, gråare og meir slitsam kviledag dersom den blir eit individuelt prosjekt utan noka form for hjelp frå det store fellesskapet. Søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter,

TIL KAMP FOR KVILEDAGEN: Biskop Halvor Nordhaug, her fotografert ved Fana kyrkje, meiner at søndag utan søndagsro, men med opne butikkar og søndagsturar til kjøpesenter, ikkje lenger er den søndagen vi kjenner.

FOTO: GEIR MØLLER

er ikkje lenger den søndagen vi kjenner. Venstre si kompromissløyssing med å la kommunane fastsetje er heller ingen farbar veg. Så lenge ein kommune tillèt søndagsopne butikkar, vil det bli svært vanskeleg for nabokommunane å halde igjen pga. frykt for handelslekkasje. Venstre sitt forslag kan likevel bli det regjeringa landar på til slutt for å få fleirtal i Stortinget, og dette vil gjere søndagsopne butikkar til ei viktig kampsak fram mot kommunevalet.

Dagens ordning der nokre få butikkar held ope, kan gjerne gjerast betre. «Brustadbu» kallar på smilet hos mange, men det er eit kompromiss til å leve med. At hagesenter på søndagar kan selje varer som andre butikkar ikkje får omsetje same dag, verkar derimot grunnlaust og uheldig og fungerer som eit påskot til å rive alle demningar rundt søndagsfreden. Her kan gjerne spelereglane endrast.

Frå kyrkja si side kan eg love massiv motstand mot regjeringa sitt forslag i denne saka. Saman med andre aktørar innan fagrørsla, handelen og miljørørsla vil vi gjere det vi kan for at den planlagde reforma blir skrinlagd. ●

Kirkeakademiets vårprogram

Björgvin kirkeakademi er en selvstendig bevegelse, stiftet i samarbeid med Bergen domkirke menighet, Studentmenigheten og Bymisjonen i Bergen.

Vårens program:

• **Onsdag 11. februar kl. 19** i Kafé Magdalena, Kong Oscarsgt. 5: Forfatter Elisabeth Aasen tar oss med på en kvinnehistorisk vandring i Vågsbunnen.

• **Torsdag 5. mars kl. 18** i Rådhuskantinen: Dialogmøte mellom vennene Stian Kilde Aarebrot (rådgiver i Humanetisk forbund og redaktør av Humanist) og

prest Didrik Söderlind (leder av nettverket Substans). Brevene de har skrevet til hverandre er blitt til boken «Presten og ateisten».

• **Onsdag 11. mars kl. 19** i Kafé Magdalena: Domprost og leder av Björgvin kirkeakademi Jan Otto Myrseth innleder til refleksjon og samtale om folkekirkens utfordringer, etter at kongens kirkestyre nå er avviklet.

• **Onsdag 15. april kl. 19** i Kafé Magdalena: Stein M. Wivestad, som underviser i pedagogikk ved NLA Høgskolen, vil utfordre alle voksne til å tenke over hvilket forbilde vi gir til neste generasjon. Hvordan er vi overfor barn, og hvordan bør vi være?

• **Mer informasjon:** www.kirkeakademiene.no/about/vest/bjorgvin-kirkeakademi

Di kyrkje, ditt val

Samstundes med kommunevalet i september, skal det veljast nytt sokneråd og nytt bispedømeråd/kyrkjemøtet. Du kan vera med og avgjera korleis kyrkja skal styrast dei neste fire åra – både lokalt og nasjonalt.

Vil du gjera ein jobb for di lokale kyrkje? Då kan du stilla til val til soknerådet. Sokneråda har faste leke medlemer og varamedlemer. På vallista vert det lagt vekt på å ha god geografisk spreing av kandidatane, samt spreing i alder. For nærare krav til lista, kontakt kyrkjekontoret eller sjå valreglane på www.kyrkja.no/val.

Dei fleste veit kva eit sokneråd er, men kva er eit bispedømeråd? Bjørgvin bispedømeråd har ti medlemer. Sju av desse er vanlege medlemer av kyrkja, ein medlem er prest, og ein er annan kyrkjeleg tilsett. I tillegg er biskopen fast medlem av bispedømerådet. Bispedømerådet er også Bjørgvin sine medlemer av Kyrkjemøtet – kyrkja sitt «storting».

Bispedømeråda og Kyrkjemøtet er særleg viktige når det skal fordelast pengar, tilsetjast prestar og når det skal gjerast vedtak for heile Den norske kyrkja, anten det gjeld kva kyrkja skal stå for, planar for trusopp-læring eller gudstenestereform. I komande valperiode skal kyrkja finne vegen vidare

TRENG ENGASJERTE MEDLEMER: Den norske kyrkja skal gjennom viktige vegvalg i den komande valgperioden (2016-2019). FOTO: KYRKJA.NO

som eit sjølvstendig trussamfunn, løyst frå staten. Kva vil det seie å vere kyrkje i vår tid? Korleis skal ein organisere kyrkja og korleis bør soknestrutturen vere i ein eventuell ny kommunestruktur? Også ein mogeleg vigselsturgi for to av same kjønn kjem til å stå i fokus, og her er det mange som har sterke meiningar. Difor treng vi dei beste representantane vi kan få i bispedømeråda og dermed også i Kyrkjemøtet.

Nytt ved bispedømerådsvalet er at det sannsynlegvis vil kome fleire vallister der fleire meiningar om ulike tema vert repre-

sentert. Då er det viktig å lese om kva kandidatane på dei ulike listene meiner før du vel røystesetel. Alternative lister kan fremjast for valrådet i bispedømet etter at nominasjonskomiteen si liste er klar 1. mars og før 1. mai. Dersom det ikkje kjem fleire lister, vil det vera høve til å foreslå kandidat til supplerande nominasjon på nominasjonskomiteen si liste. Det må skje innan ein månad etter 1. mai.

På nettsida www.kyrkja.no/val finn du meir stoff om det kyrkjelege valet. ●

Utmelding skjer ikke på nett

Kirkerådet kan ikke effektivere utmeldinger av Den norske kirke på grunnlag av epost-henvendelser folk via www.utmelding.no.

AV KIRKERÅDET

Ifølge Kirkeloven §3 er det Kulturdepartementet som gir nærmere regler om fremgangsmåten ved innmelding og utmelding av Den norske kirke. Kulturdepartementet har godkjent at utmelding av Den norske kirke kan skje ved e-post dersom det vedlegges et scannet dokument som er datert og underskrevet.

Fra departementet sies det at man forstår et skannet og undertegnet dokument som noe annet enn den løsningen som nå tilbys via nettstedet www.utmelding.no. Det er ikke godkjent noen form for

«elektronisk signatur» i denne sammenheng.

– Utmelding på nett krever nærmere utredning, fordi det angår flere forhold i kirkeloven og det tilhørende regelverket. Her er Stortinget lovgiver og departementet er regelforvalter, sier avdelingsdirektør Ole Inge Bekkelund i Kirkerådet. Han har blant annet ansvaret for forvaltning og drift av Den norske kirkes medlemsregister.

– Vi vil ta opp med Kulturdepartementet muligheten for å gjennomgå lov og regelverk med tanke på eventuelle nye fremgangsmåter for inn- og utmelding. Også

INN- OG UTMELDING: Veien inn i kirken går gjennom vann og dåp. Utmelding skjer på papir og med navnetrekk. FOTO: KYRKJA.NO

kirkens valgte organer må eventuelt endringer. Forsvarlig forvaltning krever at dette gjøres på riktig måte og da må det ta tiden det tar, sier Bekkelund. ●

-Trosopplæringen forandrer kirken

Dagens barn og unge får et annet inntrykk av kirken enn sine foreldre. Dette kommer fram i Norges aller første empiriske doktoravhandling om trosopplæring, skriver Kirkeaktuelt.no.

Elisabeth Tveito Johnsen har i høst avsluttet sin avhandling «Religiøs læring i sosiale praksiser». Hun er ansatt ved Det praktisk-teologiske seminar ved Universitetet i Oslo, og har de siste ni årene arbeidet med å forske på og undervise om trosopplæring. Norges første doktoravhandling på trosopplæring ble disputert 4. og 5. desember på Det teologiske fakultet i Oslo.

– Jeg tror at vi om ti år vil se tydelig konsekvenser av trosopplæringsreformen og de andre reformene i kirken, sier hun til Kirkeaktuelt.

– Gudstjenestemønsteret vil ikke endres for flertallet barn og unge. Så den største og vanskeligste læringsprosessen tror jeg vil være for de som er vant til å gå fast til gudstjeneste. De vil kunne oppleve å føle seg fremmedgjort, fordi mange gudstjenester vil bli tilrettelagt for barn og unge som ikke har de samme forventningene til kirken som de faste kirkegjengerne.

Trosopplæring handler gjerne om at taco

blandes med nattverd, og at kirkerommet blir et sted for skattejakt med islett av Kaptein Sabeltann. Johnsen mener at slike blandinger er en del av den religiøse læringen som finner sted i kirkens trosopplæring, og at dette er med på å endre hva kirken er og kan være. I avhandlingen tar hun særlig for seg pedagogikken. Hun har erfart at trosopplæringmedarbeidere ikke alltid er seg bevisst hvor ny den religiøse virkeligheten de formidler er for barna.

– Ta eksempelet med påskefortellingen. Barna kan stoppe helt opp ved å tenke på og forholde seg til det grusomme i at en snill mann ble spikret fast gjennom hendene – og døde! Da er det viktig at vi legger til rette for barns reaksjoner på disse bibelfortellingene. Siden vi er vant til fortellingene selv, er det lett å overse alle de religiøse og eksistensielle spørsmålene de reiser hos barna. Vi må være flinkere til å skape rom for undring og samtale, og ikke ha tidsnød når vi forteller bibelfortellinger for barn.

DOKTORAND: Elisabeth Tveito Johnsen har skrevet Norges aller første doktoravhandling om trosopplæring. FOTO: ERLEND BERGE

Doktoranden legger vekt på at læring også omfatter de handlingene vi gjør sammen i trosopplæringen. Når barna deltar i sosiale praksiser som påskevandring og gudstjenester er dette læring, og ikke bare noe som omgir den «egentlige» læringen. Så det tradisjonelle læringsbegrepet må utvides til å omfatte deltakelse i og omforming av praksiser i kirken. ●

Østerrike venter

Fana Mannskor reiser til Østerrike 15.-20. april. Der skal de ha formelle og uformelle konserter i Klosterneuburg og Wien, både alene og sammen med andre kor.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Mannskoret teller 33 sangere, og over på Stend videregående hver tirsdag kl. 19.15-21.45. Koret har plass til flere, spesielt til dette prosjektet, der reisekostnadene dekkes delvis av korets kasse og delvis av egen lomme. Fana Mannskor er en institusjon i Fana, med et renommé som forteller om bragder og godt vennskap gjennom 73 år. De er nå inne i en spennende periode med stor aktivitet.

– Dersom du har lyst å bli med oss, så er

KORTUR TIL ØSTERRIKE: Reisekista er klar for å fyllest med sang.

du velkommen til å ta kontakt for å prøve-synge for plassering i koret, oppfordrer Ludvig Korsøen, og lover et kor med stor takhøyde.

– Din bakgrunn kan være tidligere sanger, musiker, eller en som vil bli sanger. Vi tilbyr en sunn og kunstnerisk hobby, konsertopplevelser, kameratskap og så denne reisen, der en partner gjerne kan være med.

For medlemmenes bedre halvdel kan det følge flere fordeler enn fripass til turene.

– Hvis du kan trenge en frikveld i uka og en glad mann, så send han på sangøving med oss, vi skal ta godt vare på han, lover Korsøen.

Vil du bli med og dele din sangglede med andre? Kontakt Fana Mannskor via nett-siden www.fanamannskor.no – eller direkte med enten Svein Hillesøy (mobil 413 27 302 – hilleso@online.no) eller Ludvig Korsøen (mobil 926 27 045 – lkor@online.no) ●

De nære ting

Den irske forfatteren James Joyce (1882-1941) står for meg som en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

AV MAGNE FONN HAFSKOR

Flere av James Joyces verker foreligger i ypperlige oversettelser til norsk, blant annet hovedverket *Ulysses* (1922), oversatt av Olav Angell. Det beste er likevel å lese han på originalspråket, gjerne i en slik utgave der hele det lille forfatterskapet er samlet mellom to permer.

En fin inngang er novellene hans, som er samlet i boken *Dubliners* (norsk tittel: *Dublinere*). Selv liker jeg aller best den som heter *De døde*. Denne finnes også i en vakker filmversjon fra regissøren John Huston (1906-1987), og med datteren Anjelica Huston i den ene hovedrollen. Dette var for øvrig den siste filmen Huston regisserte, og den kom på kino først etter hans død. Ifølge den amerikanske filmkritikeren Pauline Kael regisserte han fra rullestolen, med oksygenslange i nesen.

Handlingen i både filmen (som er veldig tro mot originalteksten) og novellen er lagt til det årlige nyttårsselskapet hos søstrene Morkan. Hovedpersonen, Gabriel Conroy (spilt av Donald McCann, som selv var fra Dublin), får her en ny opplevelse av sin kone Gretta (Anjelica Huston), når hun, etter selskapet, forteller om sin barndomsforelskelse Michael Furey. Da Gretta skulle reise hjemmefra for å begynne på en klosteskole, ligger han syk. Likevel kommer han hjem til henne for å ta avskjed. Han dør en uke senere av sykdommen.

Denne fortellingen minner meg alltid på at vi må leve livet mens vi har det. Glede oss over hverandre mens vi har hverandre. Være raus og åpne med hverandre. Her er min egen oversettelse av slutten på novellen. Paret er nå hjemme igjen fra nyttårsselskapet. Etter at de har gått til sengs, blir Gabriel liggende og tenke på det konen hadde fortalt:

Alle blir før eller siden til skygger, tenkte han. Det er bedre å gå over til den andre siden full av mot og lidenskap, enn å langsomt visne hen med alderen. Han tenkte på hvordan hun, som lå ved siden av ham, hadde bevart i hjertet sitt bildet av elskerens øyne da han fortalte henne at han ikke lenger ønsket å leve.

Gabriels øyne ble fylt med tårer. Han hadde aldri følt slik selv mot noen kvinne, men han visste at en slik følelse måtte være kjærlighet. Tårene samlet seg tettere i øynene hans. Delvis oppslukt av mørket utenfor syntes han å ane formen av en ung mann som stod under et dryppende tre. Andre former var i nærheten.

Hans sjel hadde nærmest seg den regionen der det bor enorme hærskarer av de døde. Han var bevisst, men kunne ikke begripe deres egensindige og flimrende eksistens. Hans egen identitet ble filtrert ut i en grå og uholdbar verden: den solide verden i seg selv, som disse døde en gang hadde

vært en del av, virket minkende og i oppløsning.

Det hadde begynt å snø igjen. Han betraktet søvnig de mørke sølvfargede snøflakene, som falt skrått i lyset fra gatelykten utenfor. Tiden var kommet for å reise vestover. Ja, avisene hadde rett: det snødde over hele Irland. Snøen falt på alle deler av den mørke sentrale sletten, på de treløse åsene, den falt mykt på Bog of Allen og lenger vestover, inn i de mørke og evig foranderlige bølgene som slo inn mot Shannon. Den falt også på alle deler av den ensomme kirkegården på bakken der Michael Furey lå begravet. Snøen drev tett mot de skjeve korsene og gravstøttene, på inngangsportens spyd, på de nakne tornebuskene.

Det var som om sjelen hans mistet pusten et øyeblikk, mens han hørte hvordan snøen falt umerkelig gjennom universet, umerkelig som nedstigningen mot deres siste slutt, ned mot alle levende og de døde. ●

Han var kanksje for radikal i formspråket til å få Nobelprisen - og møtte også «konkurranse» fra landsmannen W.B. Yeats, men James Joyce er ifølge artikkelforfatteren uansett en av de ypperste språkkunstnerne noensinne.

Kulturkalender

- Skjold kirke, tirsdag 10. februar kl. 19.30: Cantus inviterer til Salmekafé.
- Bønes kirke, søndag 15. februar kl 19: Foredrag ved Yvonne Margrethe Wang.
- Birkeland kirke, søndag 22. februar kl. 19: Orgelkonsert.

- Bønes kirke, tirsdag 3. mars kl. 21: Tirsdagkonsert.

- Slettebakken kirke, søndag 8. mars kl. 18: Vårkonsert.
- Bønes kirke, søndag 8. mars kl 19: Filmkveld: «IDA».
- Fana kirke, søndag 22. mars kl. 19: Händels «Messias».

- Storetveit kirke, onsdag 1. april kl 19: Pasjonskonsert.

- Storetveit kirke, søndag 5. april kl 19: Klassiske perler.

- Ytrebygda kirke, 12. april kl 19.30: Konsert, påskeetterklang.

- Bønes kirke, søndag 19. april kl 19.00. Foredrag ved Nina Karin Monsen.

Og bakom synger skogene – fortsatt

LESES SOM DIKT: Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket bør nytes, ikke slukes. De smaker kanskje best senhøstes og om vinteren. Og så skal man skal gi seg god tid. Leses som dikt; langsomt - med ettertanke. ILL.: HANS GUDES MALERI «VINTERETTERMIDDAG» (1847). DETTE BILDET ER OGSÅ BRUKT SOM OMSLAGSILLUSTRASJON PÅ ENKELTE UTGIVELSER AV «BJØRNDALSFOLKET»

Hjemme ble det lest mye høyt. Mange av bøkene er blitt stående som spesielle for meg, og når jeg senere har lest dem, er det nesten som jeg hører mammas stemme for mitt indre øre. En av disse er Trygve Gulbrandsens trilogi om Bjørndalsfolket.

TEKST: THRUDE DEISZ

Bøkene trollbandt meg fra første setning: *«Berghamrene over Jomfrudals djup blånet med vikende linjer i høstkveldens kaldrå luft. Bakom var himmelen som luende varme med et drag av blod, der solen sank. På den ytterste hammeren sto en bjønn, mørk som berget, og været ned mot den brede bygd, hvor tåken røyk over tjern og bekkefar.»*

Hevner slektningene

Her treffer vi den aldrende bamsen som føler seg uhiren og kviafull med tanke på vinteren, det er nesten så vi får medynk med den. Men vi får også en uhyggelig forutanelse om ting som skal skje, og den første kunnskap om menneskene nede i dalene. Torgeir, bonden på Bjørndal, går - mot bedre vitende - etter den blakke bjørnen. Ikke fordi oppfordringen

kommer fra presten, men fordi en slik bjørn drepte far hans, broren og en av sønnene.

Og så dør Torgeir i bjørnefavnen med kniven i bjørnens hjerte og *«et beskt smil om munnen»* - fordi han har hevnet slektningene sine - og fordi han *«ikke er kleinere karen enn forfedrene sine»*.

Den svarte silkehesten

Først var det nok spenningen, kjærlighets-historiene og den særegne atmosfæren som betok meg. Jeg ventet utålmodig på at de lange naturskildringene og alle Gammel-Dags tanker om hevn og Gud og Mammon skulle ta en ende, så jeg kunne få høre mer om det jeg da syntes var spennende: Slagsmålene, de fascinerende menneskene og ikke minst Adelheid og den svarte silkehesten. Senere har jeg stadig oppdaget nye ting å sette pris på, men

pussig nok har jeg fremdeles samme ideene om hvordan alt og alle så ut som den første gangen. Og uten at jeg skal frata andre lesere muligheten til å danne seg sine egne «bilder», vil jeg nevne at Gulbrandsens «Jomfrudals djup» bestandig har vært Tokagjelet - slik gamleveien var før - da skrekkslagne turister stirret fra bussvinduene og rett ned i avgrunnen.

Følger fire generasjoner

Trygve Gulbrandsen ble født i Oslo i 1894. Han var forretningsmann, bankmann, journalist og veldig opptatt av friidrett, før han i 40-årsalderen konsentrerte seg om driften av egen gård på Hobøl i Eidsberg, der han døde 68 år gammel. Foreldrene kom fra gårdsmiljø. Mye av kunnskapen hans kom antakelig fra deres beretninger om livet på landet. >>

>> Han debuterte i 1933 med «Og bakom synger skogene». De to neste årene kom «Det blåser fra Dauingfjell» og «Ingen vei går utenom». Denne trilogien er en saga som tar for seg fire generasjoner av Bjørndals-slekten. Handlingen foregår i Øst-Norge på 1800-1900-tallet. Det er Torgeirs to sønner Dag og Tore og deres samtidige dette handler om.

En annen verden

Språkstilen er spesiell, og kan gi assosiasjoner til Håvamål. Man settes slik i rett modus, og kan bare belage seg på å stige inn i en annen verden. Disse romanene rommer det meste.

Kulturhistorie med smått og stort om daglig liv og arbeid. Om hvordan krigene i Norden og det øvrige Europa påvirket landet langt inn i bygdene. Her er motsetninger av mange slag. Bygdene imellom, by og land, handel og jordbruk, kårfolk, storbønder, offiserer av varierende kaliber, en mangfoldig embetsstand, de forskjellige stenders opposisjon mot hverandre, og ringeakten for alt de tror er «under» dem. Vi finner mennesket på sitt beste og verste. Intens avidsyke, ditto sladder, mistro overfor alt ukjent, arroganse og hovmod, krypende servilitet, maktsyke og pengebegjær, trass, overmot, hat, hevn, og barmhjertighet.

Selv om motsetningene var store og steile, så var menneskenes følelser og tanker langt fra fjerne. «*Ti sæd og skikk forandres meget, men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager. Man har lysten og egenviljen på den ene siden og Guds løver og plikten på den annen*». Disse ofte siterte ordene er Sigrid Undsets, men de passer godt i Trygve Gulbrandsens verden også, og selv om objektene for lyst og egenvilje kan variere, så er de faktisk almene den dag i dag.

Skrevet med innsikt

Fremfor alt evner forfatteren å gi oss adgang til enkeltmenneskers indre. Hvordan noen mann i den grad kan sette seg inn i kvinners liv og følelser er likefrem forbløffende. Han fornemmer også hvordan det er å være sky og innadvendt og skulle etterfølge en sterk og mektig far. Beskrivelsene av kusken Syver Bakpå, Jørn Mangfoldig og «Mekkal» Hogger, er til å smile og gråte av. Til tider antyder han forsiktig, og lar leseren tenke videre selv. Her er mye spennende usagt mellom linjene.

Felles for folket på Bjørndal var gamle

regler om at gudsfrykt og plikt, nøkternhet, hederlig og hardt arbeid utvikler det beste i folk. Dette levde de etter, og dette så de resultater av. Skogene og alt de var opphavet til av penger og makt kom til å spille stor rolle på Bjørndal.

Et annet aspekt hos Trygve Gulbrandsen er hvor bevisste folk var med tanke på onde makter. Samtidig som de hadde en absolutt kullsviertro på korsets makt, og hva et «Fader Vår» kunne utrette, om så de underjordiske og Hinmannen selv gikk i både for folk og fe.

Konflikt mellom nord og sør

Innbyggerne i den «Brede bygd» var både misunnelige og mistroiske når det gjaldt naboene i nord. De kvidde seg ikke for å sette ut rykter om at de var rakkerpakk og manndrapere. Selv når de fikk bevis for det motsatte, vegret de seg for å se noe positivt fra den kanten. Det var derfor et ondt og økende konkurranseforhold mellom bredbygdingene og Bjørndals-folket.

Bøkene er spennende og romantiske, med modige menn og ditto kvinner, som

trosser skikk og bruk når de blir følelsmessig engasjert.

Man kommer tett innpå livet til et fascinerende persongalleri. Her er nydelige lavmælte kjærlighetshistorier, ironi, sarkasme og knusktørr humor; spesielt er begynnelsen av bind to frydefull. Detaljene, og den underfundige humoren, gjør stoffet levende. Det er som om forfatteren virkelig kjenner personene sine på godt og ondt, er glad i dem som de er, og maler portrettene med sin fineste pensel. Og så kjenner en seg igjen i menneskenes tanker og reaksjoner. Både natur og menneskeskildringene er varme og vare. Det knirker av skikkelig vinter når folk hentes til julegilde i slede av kusken Syver Bakpå, og han putter dem under lune bjørnefeller, før de ville svarthestene fra Bjørndal kaster seg ut i en eventyrlig kanefart i måneskinnet.

Ane Hamarrbø, dalens urgamle «orakel», er fāmælt som slekten ellers – men klarsynt og meget frittalende når hun først åpner munnen. Det første møtet hennes med nykonen på Bjørndal er kostelig: «*Du er ingen ungsau ser jeg – gift på fjerde måneden og like rett i livet. Jeg hadde tenkt å ta imot nytt liv*

Fakta: Trygve Gulbrandsen

• Trygve Emanuel Gulbrandsen (1894-1962) er oversatt til mer enn 30 språk og solgt i over 12 millioner eksemplarer.

• Gulbrandsen ville gi leserne mer enn bare underholdning. Særlig ønsket han at ungdommen skulle få tilbake noen idealer som ifølge ham var viktige for all menneskelig utvikling. Målet var å motvirke litteraturen etter 1. verdenskrig, som han mente var normoppløsende gjennom å oppfordre til fri seksualutfoldelse og å forkaste kristen-humanistiske verdier.

• Gulbrandsens egentlige yrke var tobakkgrossist. Under hans ledelse ble engrosfirmaet det største i sitt slag i Norge. Han var også kjent som idrettsjournalist. Mange av de mest kjente og typiske artiklene skrev han for Idrætsliv og Aftenposten under sommer-OL i årene 1920-1936.

• Da Max Tau, med hjelp fra Tore Hamsun, flyktet fra Tyskland til Norge i 1939, var Trygve Gulbrandsen en av de første som åpnet sitt hjem for ham. Det ble begynnelsen på et livslangt vennskap.

• Etter den tyske invasjonen solgte han seg ut av tobakksforretningen.

Samme år flyttet Gulbrandsen med familien til Hobøl gård i Eidsberg. Her realiserte han bonde drømmen, og til tross for at han selv ikke tok del i de daglige fysiske gjøremålene la han ned mye arbeid og planlegging i driften.

• Okkupasjonsmakten forsøkte på å få han til å stille opp på ulike arrangementer. Dette var en påkjenning for Gulbrandsen, som ikke hadde noe til overs for nasjonalsosialismen.

• Den tyske regissøren Paul May gjorde suksess i 1959 med filmen

«Und ewig singen die Wälder», basert på «Og bakom synger skogene». Året etter kom «Die Erbe von Bjørndal» (Arvingen til Bjørndal), regissert av Gustav Klimts sønn, George Ucicky. ILL: FILMLAKAT AV HELLMUTH ELLGAARD

ber før jeg kom i jorden – men da får du ikke sove bort tiden din». Therese var en «dame fra byen», men hun var hissig og kjent for å være «drøy i munnen». Dessuten hadde hun gått inderlig på tvers av skikk og bruk en gang. Men hun hadde guts og selvsikkerhet nok til å ta imot ny lærdom på et fremmed sted, og «det ble henne til glede all hennes livsdag, at hun ikke hadde tatt Anes barske ord ille opp».

Tar oppgjør med seg selv

I «Det blåser fra Dauingfjell» møter vi vill sorg og menneskelig avmakt i kamp mot nådeløse naturkrefter, og møte med døden. Her berettes om unge Dags problemer med seg selv, forholdet til faren, ekteskapet og egen farsrolle.

I sorg og raseri trasser han alle gamle advarsler og begir seg opp i det fjellet folk skal holde seg unna, noe som selvsagt får følger. Og mens bikkjen hans «illhyllende» står igjen i uværet og ser Dag forsvinne oppi dødningskallen, sitter han til slutt – i «dødens øyenbryn», og tar et fortvilet oppgjør med seg selv.

Han tenker på dem hjemme som han er så inderlig glad i, hvor lite han har formådd å gi uttrykk for det, og han husker «grøssende klart» Ane Hamarrbøs regel: «Den som stiger på Dauingfjell – han møter døden – før dag blir til kveld». Dag innser hvor godt han har hatt det, at han alltid har gått sine egne veier, alltid tenkt bare på seg selv. Nå vil han så gjerne leve, men det er for sent. Denne gangen har overmøtet ført ham for langt.

Skeptisk til menn

Kulturkonflikt blir det når den sky og tause jegeren fra skogene møter den intellektuelle og nesten i hjel-oppradde Adelheid, bispinnens datterdatter, som besitter alle tenkelige dyder og kunnskaper, men er oppdradd til å tro at ingen mann er til å

stole på. På Bjørndal oppdager hun en ny type menn, så totalt forskjellige fra byens selskapsløver – som skjuler sine gule hjerter under snehvite kalvekryss og gjør hosene grønne hos henne, mens den velhavende, aldrende apotekeren tålmodig vaker og venter på at fattigdommen skal ta knekken på stoltheten hennes – så hun sier ja til hans gjentatte frierifremstøt.

Tar vare på sine

Her er så mye Gulbrandsen ønsker å formidle. Viktigheten av at mennesker virkelig snakker sammen, og hvor veldig vanskelig dette er for mange som egentlig står hverandre så nær, kommer forfatteren stadig tilbake til. Han vet hvordan stri stolthet, mistolkning av ting en tror en ser, og manglende kommunikasjon kan få fatale følger. Her er mye fremsynt psykologi og simpelthen overraskende «ekteskapsrådgivning» vi kan ta til oss noen hver.

Hovedpersonen, Gammel-Dag, er en imponerende skikkelse med naturlig autoritet, både utseende og vesen avtvinger respekt. Han er skogsmann og jeger, men også bonde med hode for handel og ny kunnskap. Noen finner ham fryktinngytende, og det sies at han er hard og nådeløs, spesielt i pengesaker. I gitte situasjoner kan han være overraskende mild, skjønt de har det ikke med å vise følelser på Bjørndal. Men de har i blodet at man skal ta vare på sine, enten det er de aller nærmeste eller dalens befolkning for øvrig.

Hele og ærlige mennesker

Beskrivelsen av Gammel-Dag som bestefar er rørende og morsomt; han tenker i et øyeblikks selvinnsikt at han visst aldri har gitt seg særlig tid med egne sønner. Adelheids moster, Eleonore Ramer, er et fornøyet bekjentskap. Hun sier også mye av det hun mener – på tvers av all oppdragelse.

De «finner» hverandre, Gammel-Dag og hun, sannsynligvis fordi de begge er hele og ærlige mennesker. Men vi finner også grelle, ubehagelig realistiske og hjerteskjærende avsnitt, som det gjør direkte vondt å lese.

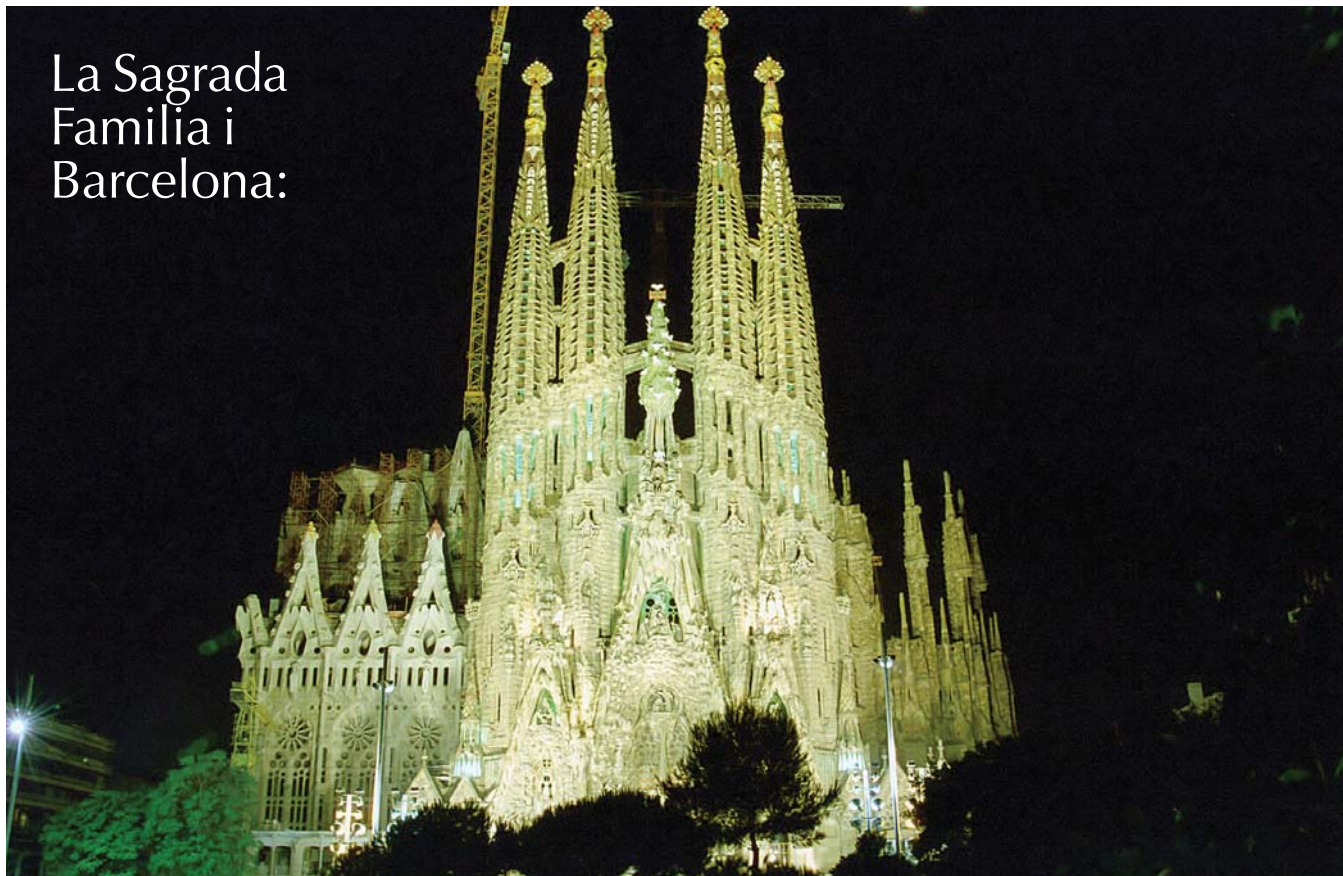
Hele livet slåss klarsynte Gammel-Dag mot egen stolthet, hevnjerrighet og makt-syke. I den anledning diskuterer han inngående både med Vårherre og seg selv. Krisen kommer når det går opp for ham at selv det gode han har gjort egentlig var egoisme, som en slags avlat til Gud. Han hører nok på sin venn kaptein Klinge, men det er hans sarte svigerinne, omfru Dorthea, som tross sitt eteriske ytre og tandre vesen, virkelig når inn til ham, en kveld hun moter seg opp, og blant annet ber ham vise barmhjertighet mot sin neste, i en samtale han kommer til å huske resten av livet.

En dikters verk

Trygve Gulbrandsen ga ikke ut flere bøker. Antakelig skyldes det negativ kritikk fra den litterære «eliten» i Norge. På denne tiden skulle det nemlig være stinkende realisme og helsvart elendighet. Ikke ville de ha ham med i Forfatterforeningen heller. Hadde bøkene kommet hundre år tidligere, ville sannsynligvis alt vært annerledes. For da blomstret nasjonalromantikken.

I utlandet derimot ble bøkene varmt mottatt. De ble oversatt til 30 språk og kom i kjempeopplag. «Trygve Gulbrandsens trilogi er av de aller beste verk norsk litteratur har tilbudt oss på årevis. En sterk og fullstendig bondeskildring, rakrygget og hel. Den har spenning og liv, den er varm og inderlig» skrev svenske Aftonbladet, mens anmelderen i britiske Daily Telegraph mente at «denne boken har alle gode egenskaper: Styrke, skjønnhet, sammenheng, tendens, nøkternhet, driv og ikke minst; handling. Dette er en dikters verk, om noen bok noen gang har vært det». ●

La Sagrada Familia i Barcelona:

Et praktfullt skue

I juni 1926 ble en fattigslig kledd mann påkjørt av en sporvogn i Barcelona. Han døde på et sykehus for fattige, hvor han etter en tid ble gjenkjent som den store arkitekten Antoni Gaudí.

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Gaudí døde som en fattig mann, men ble i begravelsen fulgt av omtrent hele byen han hadde viet en så stor del av livet sitt for.

Parc Guell, og husene Casa Batlló og Casa Milà er eksempler på hans genialitet,

ARKITEKTEN:

Antoni Gaudí, fotografert i 1878.

Kirken regnes å stå ferdig i år 2026, men er allerede et praktfullt skue der den står.

men et bygg hever seg over alle: katedralen Sagrada Familia (Den hellige familie). Katedralen ble påbegynt i år 1882, og ble etter kort tid helt og holdent bygget etter Antoni Gaudís planer.

Etter hans død brukes fortsatt Gaudís tegninger og modeller.

De til sammen atten tårnene er alle konstruert med forskjellig høyde, og skal symbolisere henholdsvis de tolv apostler, de fire evangelister og jomfru Maria. Det siste og aller høyeste tårnet symboliserer Jesus Kristus. Fasadene er rikt utstyrt med vakre skulpturer, som for eksempel «Kjærlighets portal». De innvendige søylene er inspirert av trær som forgreiner seg oppover og holder oppe den fantastiske himmelhvelvingen. Ikke glem å løfte blikket.

Ønsker du å lese om flere kirker som er verd et besøk, kan du slå opp på knutsreiser.com og velge kategori «Kirker verd å besøke». ●

Penger til en mer rettferdig verden

Ønsker du å gjøre en innsats for global rettferdighet, men mangler penger? Da kan du søke Den norske kirkes nord/sør-informasjon om midler.

Menigheter, bispedømmer og organisasjoner tilknyttet Den norske kirke oppfordres til å søke støtte til nord/sør-informasjonsarbeid.

Skriv en kortfattet søknad om tiltaket det

søkes midler til, og send søknaden til janne.dale.hauger@kirken.no.

Retningslinjer og søknadsskjema finner du på kui.no/index.cfm?id=90007 ●

SØK STØTTE: Få et videre perspektiv, med økonomisk støtte! FOTO: BENTE BJERCKE/KN

Tragedien og underet ved Scapa Flow

Kommer du til det gamle norske området Orknøyene, så ikke glem en tur til det italienske kapellet.

TEKST OG FOTO:
KNUT CORNELIUSSEN

Den 14. oktober 1939 ble det vakre fjordlandskapet Scapa Flow på Orknøyene rystet av en tragedie. En tysk ubåt snek seg inn i det innelukkede området og senket det britiske slagskipet HMS Royal Oak. 833 marinesoldater omkom, og stedet er nå en beskyttet krigsgrav. Italienske krigsfanger ble brukt til å sikre området mot flere angrep.

Som troende katolikker savnet de et sted å holde gudstjenester. De fikk overlevert et par «Nissen huts», noen halv-sirkelformede blikkskur. Ved hjelp av skrapmetall, hermetikkbokser og annet, laget de en av de mest fantastiske kirker vi har sett. Den vakre fronten viser oss at det er et gudshus vi kommer til, og innvendig er det ikke mye som minner om et blikkskur. ●

TURISTMÅL: Tusenvis av tilreisende besøker hvert år den vakre lille kirken. Ikke rart at svært mange er italienerne.

INNE I KIRKEN: Alterbildet med jomfru Maria omgitt av engler, samt mye av den kunstneriske utsmykningen ble utført av krigsfangen Domenico Chiocchetti (bildet), som flere ganger vendte tilbake til Orknøyene etter krigen, første gangen for å fullføre arbeidene.

Aktuell bok:

Kampen for trosfriheten

For alle som ønsker å lære noe om hvordan forfulgte kristne har det i mange land, er Nik Ripkens «Guds galskap» en spesiell bok.

AV ANNE KARIN CORNELIUSSEN

Forfatternavnet er et pseudonym; han er redd for at de han har intervjuet skal bli gjenkjent og utsettes for fare.

Etter syv års arbeid som misjonær i afrikanske land, får forfatteren anledning til å bli med Røde Kors til Somalia. Somalia er et muslimsk land med, som han sier, «bare nok kristne til muligens å fylle benkeradene i en liten landsens kirke.»

Men Somalia hadde et enormt behov for nødhjelp og trengte alle de «nestene» de kunne få. Ripken skriver at

landet var det nærmeste han kunne sammenligne med helvete på jord på den tiden. Sammen med konen Ruth, pendlet han mellom Kenya, der de bodde, og Somalia i flere år, men de syntes de fikk utrettet lite. Etter at de mistet en av sønnene, ble det et vendepunkt og et kall til å ta fatt på nye oppgaver. De vendte tilbake til USA, og etter mange studier og bønner, kom stadig tanken opp om å besøke kristne som har lidd og lider for troen.

Dette ble begynnelsen på besøk i mange land som Kina, Russland og andre gamle sov-

jetstater. Kristne i Russland fortalte om svært vanskelige forhold på begynnelsen av 50-tallet. Da hadde tre pastorer arrangert en kongress i Moskva for 700 unge. De skulle få oppleve at de ikke var alene som kristne. De ble delt inn i grupper og fikk i oppgave hver dag å skrive ned alt de kunne huske fra Det nye testamentet. Ingen av dem hadde Bibel, salmebok eller sangbok. Dette resulterte i at de unge skrev ned evangeliene, med bare noen få feil, pluss over 1200 salmer og sanger. De russiske kristne fortalte at bibelkunnskapen og fellesskapet

ble mye mindre da de ble frie til å tro uten forfølgelse.

Ripken forteller mye fra forskjellige land, og noe som gjorde inntrykk på meg, var uttagnet fra flere forfulgte: «Er Gud så mye mer glad i dere kristne i Vesten at han lar dere slippe forfølgelse?» Det var en ny tanke for meg. Les boken, du vil ikke angre. ●

Vil du gjøre en forskjell?

Kirkens SOS trenger nye medarbeidere. Inntakskurs starter 16. februar. Vil du gjøre en forskjell for mennesker som har det vanskelig og samtidig oppleve personlig utvikling? Som frivillig kan du velge mellom å lytte til mennesker på telefon eller chatte med dem på internett. Du får full opplæring og oppfølging underveis, og vi kan tilby et utviklende personlig og sosialt fellesskap. Tjenesten er velordnet og forutsigbar, og kan fint tilpasses jobb, studier eller pensjonisttilværelse.

Mer informasjon: Ring 55 32 58 45/941 83 654 eller se www.kirkens-sos.no/bjorgvin
Kirkens SOS er Norges største og eldste krisetjeneste på telefon og internett.

 Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10
Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

*E-post:
sylvi@fanaposten.no*

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoeyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Sträume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevne trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

Kort fortalt:

Jeg er Vestlending, og lykken er å rusle en lun sommerkveld langs Bryggen i Bergen!

Vis frem Vestlendingen i deg og velg mellom 31 motiv på ditt Visa kort. Du finner motivene på www.spv.no

SparebankenVest
– satser på Vestlandet

Åsane Oasen Sletten Kilden

TOPPE BLOMSTER

Bestill blomster på www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

SLETTEN
Frihet til å velge!

ÅPNINGSTIDER

Hverdager: **09-21**
Lørdager: **09-20**

Velkommen!

*Ti kan hjelpe til med rådgivning/
tilrettelegging ved begravelser/bisettelser*

RAGNHILD THORSHEIM KRISTING
GRAVFERDSHJELPEN AS
Hagerupsvei 32X, 5093 BERGEN

Hele døgnet
Tlf. 55 27 28 29

FØRERKORT KL. B

-Fornøyde kunder
- Trygge sjåførere

Tlf.: 92 26 66 33

ERIK
STEPHANSEN
TRAFIKKSKOLE

Finn ditt personlige

Tlf: 55 28 21 08
Natlandsveien 153
Åpent: 10-16 (tors 10-19)

ALT TIL BAD!

Tlf: 55 55 77 99
Natlandsfjellet 1a
www.comfort.no

comfort Landås
Svalland VVS

Hvem-hva-hvor i Slettebakken Menighetskontoret: Vilhelm Bjerknesvei 31, 5081 Bergen • Prestene treffes etter avtale
Tlf. 55 59 71 50 • Faks 55 59 71 59 • E-post: slettebakken.menighet@bergen.kirken.no - www.slettebakken-kirke.no

Sokneprest Jorunn M. Johnsen
55 59 71 51 - 414 41 143
jorunn.johnsen@bergen.kirken.no

Kapellan Lars Petter Eide
55 59 71 52 - 994 83 804
lars.petter.eide@bergen.kirken.no

Administrasjonsleder Hilde Kayser Rohde
55 59 71 56 - 988 86 428
hilde.rohde@bergen.kirken.no

**Frivillighetskoordinator, menighets-
pedagog og søndagsskolen**
Kristin Trætteberg
55 59 71 55 - 977 18 438
kristin.trætteberg@bergen.kirken.no

Kantor Kåre Rivenes
kare.rivenes@bergen.kirken.no

Menighetens barnehage
55 28 40 96 - smbhg@broadpark.no

Barnehagestyrer Beate Rommetveit Remme
480 77 505

Speiderne, Jan Thomas Moldung
906 58 242

Kirketjener Sølvi Hansen
55 59 71 22

Pensjonistkor, Olav Øgaard
55 28 96 65

Menighetsrådgiver Anders Teigen
977 80 993

Besøktjenesten, Gunvor Bergsvik
55 28 82 03

Eldresenteret
55 36 14 50

**Ungdomsarbeider, hovedleder Kreating
og PIB-ansvarlig Ingrid Fluge-Hole,**
970 95 284 - ingridfh@outlook.com

Hovedleder KRIK, Sandra Sivertsen
480 26 862 - sandra.sivertsen@hotmail.com

Cellegrupper, Birger Huun
55 28 92 04 - 917 15 464

**Hovedleder kngdomsklubben,
Elisabeth Svalland:**
930 29 128 - elisabet-svalland@hotmail.com

Ungdomskontoret
55 59 71 56 - www.utslett.no

KL-ansvarlig Marius Rustrand
936 05 323 - marius595@hotmail.com

SNIK, Thea Bårdsen
926 40 772 - thea-lb@hotmail.com

Kamerunringen, Inger Steinkopf
55 13 42 41

Gave til menigheten?
Bankgiro: 3624.51.12208

Kirkeskyss!

Vi har kjørt kirkeskyss med minibuss i flere år nå. Det betyr at vi skysser dem som har behov for det til og fra gudstjenesten de fleste søndager (ikke i skoleferier). Det har vært en suksess!

Vi har hatt en fast rute m/ fast tid på noen punkter, og folk har kunnet stå langs ruten og signalisere med hånden at de vil være med. Etter hvert har det blitt en fast gruppe som følger bussen nesten hver søndag. Disse har vi navn og tlf.nr. på, slik at vi kan gi beskjed hvis vi kjører andre søndager enn de fastlagte, eller hvis vi av en eller annen grunn ikke kan kjøre.

Vinteren kan by på problemer. Det har hendt at bussen ikke har startet p.g.a. kulden, og vi har kjørt på «klink is» ned Gerhard Gransvei og Nordahl Rølfssensvei. Nattlandsfjellet har vi kunngjort at vi ikke kan kjøre når det er vanskelige kjøreforhold.

Nå vurderer vi å forandre litt på skyssordningen. Vi kommer fremdeles til å kjøre deler av gammel rute, og vi kjører selvsagt til «faste kunder».

Det hadde imidlertid vært fint om dere som benytter tilbudet noe sjeldnere kan ringe lørdag kveld eller søndag morgen mellom kl. 09.00 og 09.45 og gi beskjed om dere ønsker skyss til kirken. Slik unngår vi at noen står og venter for-gjeves.

Hildegunn Melvær Øgaard,
telefon 467 69 669,
Olav Øgaard,
telefon 917 03 567

*For Kirkeskyss-komiteén,
Hildegunn Melvær Øgaard ●*

Vi trenger flere sjåførere

Vi har sju dyktige sjåførere. Fire av dem har erfaring fra stor rutebuss, de andre har minibuss-sertifikat. Dette er en frivillig og diakonal oppgave. Det er travle folk som står på sjåførlisten. Vi ønsker oss derfor flere sjåførere, slik at det kan bli færre søndager på hver. Kan du tenke deg å være med? Eller kjenner du noen med buss-/minibuss-sertifikat som du tror kan tenke seg å bidra noen søndager i året?

Kontakt Hildegunn Melvær Øgaard,
telefon 467 69 669. ●

Min salme

«Tårnhøye
bølger går»

«Tårnhøye bølger går» (NoS 461) er en salme jeg ikke kan huske å ha sunget under gudstjenesten noen gang. Det kan hende jeg tar feil, men det er i alle fall en salme som ikke synges ofte.

AV FH*

Den er imidlertid en gjenganger i Salmer til alle tider på NRK1, da som regel fremført enten av Solveig Slettahjell eller Odd Nordstoga. Teksten er skrevet av den anglikanske presten John Mason Neale i 1862 og oversatt av Dagfinn Zwilgmeyer i 1958. Egil Hovland skrev melodien i 1972. Billedbruken i teksten er enkel, men dramatisk:

*Tårnhøye bølger går langt ifra havn,
Skipet sin skumkrans slår, dukker sin støvn.
Ikke en stjernes bud brenner for meg,
da sier Gud av Gud:
Fred det er jeg!*

*Løftet på bølgers rygg, tatt i sin favn,
er jeg i stormen trygg, kjenner min havn.
Skjuler enn sorgens gys leden for meg,
skinner dog lys av lys:
Fred det er jeg!*

På opprørt hav (billedlig talt, men for mange også bokstavelig) kan et stakkers menneske kjenne seg forlatt og maktesløs; ingen hjelp i sikte, intet lys i mørke. Likevel er det én som alltid er nær: Gud! Den erkjennelsen kan få bølgedalen til å

kjennes som Guds kjærlige favn og gjenopprette følelsen av trygghet og tilhørighet. I det siste verset bes det om Guds nærvær også under livets aller siste seilas:

*Jesus, du dyre navn, dagen tar av.
Los meg en gang i havn, bortenfor hav.
Tal så i dødens stund ordet til meg,
sagt med din egen munn:
Fred det er jeg!*

I salmeboken er det en referanse til evangeliet etter Markus (6,50), og kanskje er teksten skrevet med utgangspunkt i historien om da Jesus gikk på vannet og kom disiplene til unnsetning på Genesaretsjøen. På den annen side er teksten en allmenn beskrivelse av det troende menneskets erfaring: Alle havner vi i «havs-nød» i livet, om ikke før så i alle fall siden, og i siste instans er det bare ett sted å gå for å hente hjelp og styrke.

**Redaktøren ønsker ingenlunde å skyve andre til side for å fremme egne preferanser for dette eller hint. Skulle det bli en salme-omtale denne gangen var det imidlertid «uomgjengelig nødvendig» at han skrev den selv. ●*

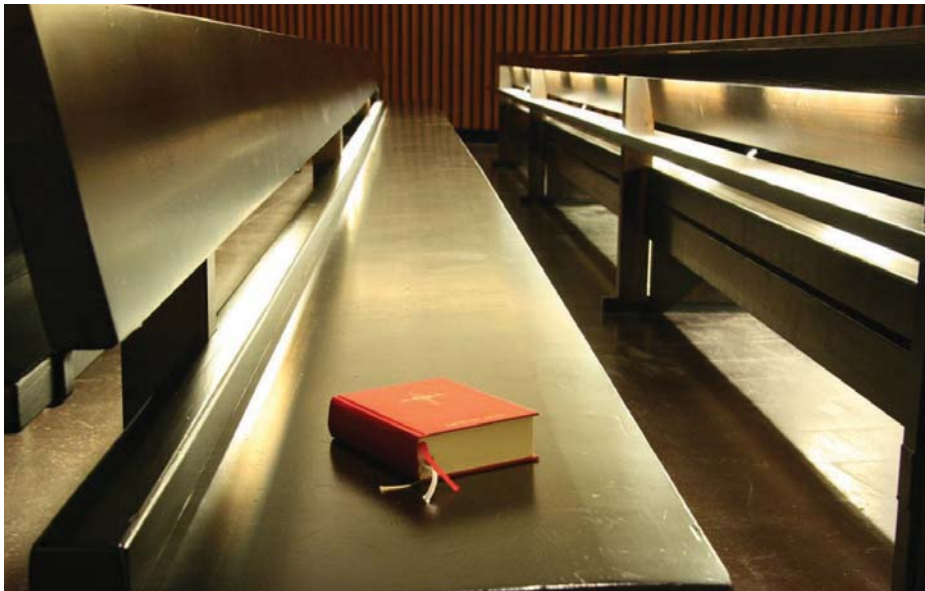
Livets gang

dåp

Filip Svarstad Nesset
Jonas Røneltv Rasmussen
Daniel Ølmheim Kristiansen
Frida Skår Mikkelsen
Sunniva Løvby Solhaug
Bjørn Karper Amli
Magnus Danielsen
Lily Farestveit Andreassen
Frøya Engelsen Dalhaug
Martin Trætteberg Fahlvik
Niklas Solberg Belsnes
Emilie Marie Schei
Halsebakke
Sigrid Tangstad Hatlevoll
Filip Erve Heimset
Olivia Skipperud Lyseth
Edvard Karel Fagerhaug
Stephansen
Jenny Sellevoll Løkkebø
Simon Arnesen Nøking
Leonard Strømme
Filip Eikemo Hannisdal
Anny Mari Natland
Helena Mæland Svendsen

begravelser

Finn Ringkjøb Jacobsen
Helge Synnevåg
Christoffer Vågen
Ruth Irene Magnussen
Bjørn Helene Nøstdahl
Karl Anders Isaksen
Gunnar Enge
Kirsten Halleland
Jarle Ofstad
Martha Johanne Bostad
Iversen
Helge Normann Nordvik
Hans Lyder Walle
Ingmar Bratli
Ragnvald Bødtker Petersen
Bjørn Harriet Silden

Sammen om salmer i Slettebakken kirke

Den Norske Kirke har fått ny salmebok. I vår menighet ble den tatt i bruk under gudstjenesten 1. søndag i advent.

Samtidig pågikk NRK sin maratonsending, der salmer ble sunget til stor glede for mange seere. Vi legger listen litt lavere. I løpet av våren blir det to salmekvelder: Søndag 8. februar og søndag 22. mars, begge dager kl. 19.00. Hensikten er å bli kjent med salmeboken. Her får vi anledning til å synge både kjente og mer ukjente salmer.

Den 8. februar deltar Slettebakken Motettkor og Slettebakken Pensjonistkor med flerstemt sang på noen salmer. Dessuten har

vi gleden av å ha med sopranen Sigrun Jordre som solist. Vår nye kantor, Kåre Rivenes, har den musikalske ledelse, og «gamleorganisten», Olav Øgaard, er med som pensjonistkorets dirigent og som akkompagnatør på noen salmer. Denne kvelden vil salmer fra Åpenbaringstiden og Kristi Forklarelsesdag være sentrale.

Du er hjertelig velkommen til en fin sangstund søndag 8. februar kl. 19.00. ●

Kulturutvalget

Vårkonsert

Slettebakken kirke, søndag 8. mars kl. 18.00.

Medvirkende: Kordial, The Unreal Group, Audun Kayser, klaver, Liv Elise Nordskog, sopran, Bergen kammerorkester og Hilde Kayser Rohde, dirigent.

Fri entré. Kollekt til Redd Barna ●

HolbergFondene

Menighetskalender

gudstjenester

Slettebakken kirke

8. februar, Kristi forklarelsesdag

11.00: Høymesse ved Jorunn M. Johnsen. Dåp. Søndagsskole.

15. februar, Fastelavns søndag

11.00: Karnevalsgudstjeneste/familiegudstjeneste med dåp ved Jorunn M. Johnsen. Barnekor.

18. februar, Askeonsdag

19.30: Skriftemålgudstjeneste ved Jorunn M. Johnsen. Nattverd.

22. februar, 1. søndag i fastetiden

11.00: Høymesse ved Jorunn M. Johnsen. Samtaletreff etter gudstjenesten.

1. mars 2. søndag i fastetiden

11.00: Høymesse ved Jorunn M. Johnsen. Dåp.

8. mars 3. søndag i fastetiden

11.00: Høymesse ved Lars Petter Eide. Søndagsskole.

15. mars 4. søndag i fastetiden

11.00: Ung Messe ved menighetens konfirmanter og Jorunn M. Johnsen, Søndagsskole.

22. mars Maria Budskapsdag

11.00: Familiemesse ved Jorunn M. Johnsen. Nattverd. Dåp. Juniorkonfirmanter og barnekorene.

Sædalen skole

Søndagene 15. februar, 8. mars og 22. mars. Alle dager kl. 11:00.

Dagen i dag

Livet haster av sted.

Så fort de svinner,
hvert år.

Stans opp og
ta Jesus med.

Da vet du hvor veien går.

Dagen heter i dag,
Gårsdagen drog forbi.
I morgen vet ingen av.
I dag er frelsens tid.

LILLIAN KVINDE

TWEENSHELG 2015

Velkommen til Kvamskogen og Wallemstunet for en marschelg med snø, lek, god mat og fellesskap, og med samlinger med tema knyttet til livet og kristentroen.

Vi tror leir er en fin måte å legge til rette for vennskap og gode fellesskap på vei inn i ungdomstiden.

På lørdagen deler vi opp i tre aktivitetsgrupper som en kan velge mellom:

- Leirstedsgruppe: Lek og aktivitet inne og ute.
- Alpingruppe: Alpint/snowboard i Furudalen alpinanlegg
- Langrennsgruppe: Tur i flotte langrennsløyper.

Ta med: Sovepose eller dynetrekk i tillegg til laken og putevar, håndkle og toalettsaker, innesko, ett brød og ett pålegg, snacks til fellesbordet, varme klær til å være ute i snøen med, sitteunderlag, refleksvest, hode/lommelykt og skiutstyr for dem som skal i skianlegget eller gå langrenn. Ta gjerne med rompeakubrett hvis du har. De som har en Bibel kan ta den med.

Avreise og retur: Avreise fredag ettermiddag kl. 16.30, retur søndag kl. 16.00.
Pris: Kr. 800 inkl. reise, opphold og mat. Evt. heiskort kommer i tillegg. **Husk:** Navn, alder, adresse, mail/mobil til foresatte, aktivitetsgruppe samt spesielle behov/allergier/annet det må tas hensyn til. **Påmelding:** leidulf.oy@bergen.kirken.no
Påmeldingsfrist: 6. mars.

Vi kommer tilbake med info om transport. For spørsmål, kontakt Leidulf Øy (prest i Sædalen), tlf. 489 91 909/leidulf.oy@bergen.kirken.no eller Kjersti G. Norheim (prest Birkeland): tlf. 942 48 708/kjersti.norheim@bergen.kirken.no

Arr: Sædalen og Birkeland menigheter.

Se hva som skjer

Pensjonisttreff

- Onsdag 4. februar kl. 11:30.
Dagens gjester er Christine Klubben, Haldis Blom Madsen og Eirik Sukke, som synger og spiller.
- Onsdag 4. mars kl. 11:30.
Dagens gjest er Åse Madsen som kåserer om «Den gode samtale».

Kamerunringen

Møte i dåpssakristiet i kirken 11. februar og 11. mars kl. 19.00 – 21.00.

Åpen kirke

Torsdagene 12. og 19. februar og 12., 19. og 26. mars er kirken åpen kl. 11–13. På menyen står kaffe, vafler og den gode praten. Middagsbønn kl. 12.00.

Andakter på sykehjemmene

Slettebakken: Tirsdagene 28. jan og 3. mars kl. 11.30

Kolstihagen: Fredagene 13. februar, 6. mars og 27. mars – alle dager kl. 12.00

Slettebakken menighets eldrecenter: Dagligstuen på Aldershjemmet hver torsdag (hverdager) kl. 17.00

11-kaffen for menn i kirken

Hjertelig velkommen til uformelt samvær i i kirkens «Ungdomsavdeling» i underetasjen.

- 11. februar • 18. februar • 25. februar
- 11. mars • 18. mars • 25. mars. *Vel møtt!*

Pust i Bakken

Fredagskvelder kl. 19.00 – 23.00.